

27.04.23
5-А (2гр.), 5-Б (1гр.)
Укр.мова
Вч.: Харенко Ю.А.

Суперечка і сварка

Уникнути **суперечок** неможливо. За день ми встигаємо багато разів посперечатися зі своїми домашніми. Так само з колегами. Чому? Бо як іще народжуються нові і кращі ідеї? (Дж. Борг).

Є лише один спосіб виграти **сварку** – уникнути її (Д. Карнегі).

Ніхто й ні за яких умов не буде заперечувати, якщо ви скажете: «Я, можливо, помиляюся. Звернімося до фактів (Д. Карнегі).

Правило

Невміння сварку перевести в суперечку призводить до того, що новини рясніють заголовками «Троє дівчат посварилися та побилися», «Між фанатами зчинилася бійка», «Неповнолітня дівчина посварилася з бабусею й пішла з дому», «Хлопці посварилися й опинилися у відділку поліції». Пам'ятайте: найкращий спосіб порозумітися – це **поговорити!**

Суперечка – зіткнення різних позицій і думок, у якому кожна сторона аргументовано захищає свою позицію і спростовує докази інших. У результаті суперечки учасники її можуть схилитися до чиєїсь думки, а можуть залишатися зі своєю, але спільно доходять згоди.

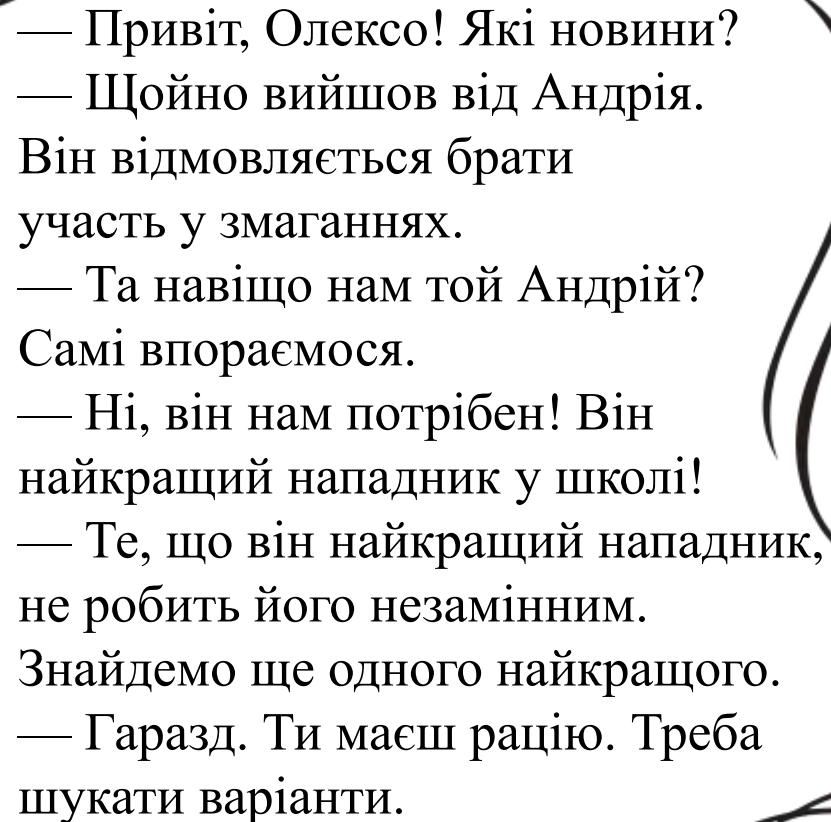
Сварка – конфлікт, суперечність між людьми, що призводить до погіршення стосунків.

Учіться поважати думку іншої людини, визнавати свої помилки. Сварка не призводить до добра. Поступаючись, ви одержите більше.

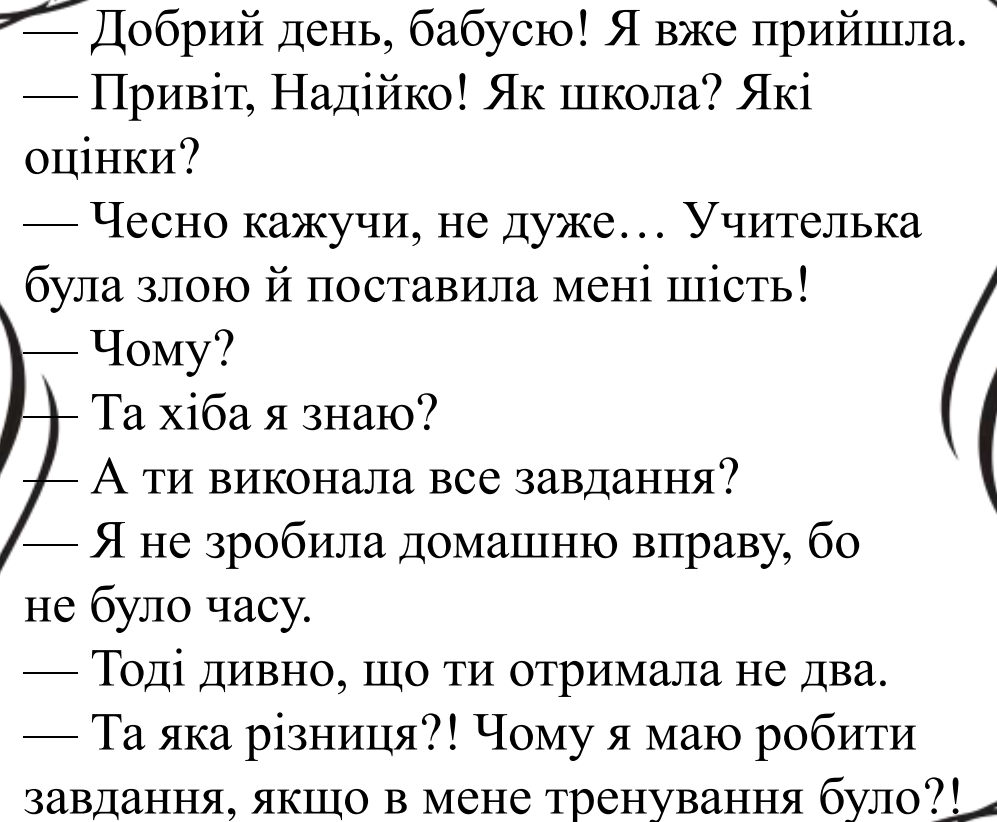
Прочитай уривки з діалогів у парах. **З'ясуй**, який із них має ознаки суперечки, а який — сварки. Відповідь **поясни**, наводячи цитати.

Діалог 1

— Привіт, Олексю! Які новини?
— Щойно вийшов від Андрія.
Він відмовляється брати участь у змаганнях.
— Та навіщо нам той Андрій? Самі впораємося.
— Ні, він нам потрібен! Він найкращий нападник у школі!
— Те, що він найкращий нападник, не робить його незамінним. Знайдемо ще одного найкращого.
— Гаразд. Ти маєш рацію. Треба шукати варіанти.

Діалог 2

— Добрий день, бабусю! Я вже прийшла.
— Привіт, Надійко! Як школа? Які оцінки?
— Чесно кажучи, не дуже... Учителька була злою й поставила мені шість!
— Чому?
— Та хіба я знаю?
— А ти виконала все завдання?
— Я не зробила домашню вправу, бо не було часу.
— Тоді дивно, що ти отримала не два.
— Та яка різниця?! Чому я маю робити завдання, якщо в мене тренування було?!

Як швидко **припинити** сварку?

Зробити перерву

Зробіть перерву на 30-60 секунд і нагадайте собі про все хороше, що є у відносинах, подумайте про те, що ця сварка - лише трата часу, що робить вас обох нещасними.

Змініть тон голосу

Прекрасний спосіб закінчити сварку - просто перестати спілкування на підвищених тонах і заговорити більш ласкавим голосом.

Як швидко *припинити* сварку?

Спробуйте пожартувати

Напруженість можна постаратися зняти жартом. Головне - вибирати тему жарти дуже обережно

Обирайте фрази

Не можна переходити на особистості, кидатися словами і образати одне одного. Це те, що ранить найболючіше і надовго залишається у пам'яті.

Прочитай вірш. Доведи, що його назва є правильною, використовуючи цитати.

Суперечка

Ведмідь сварився із совою:

— Ти щось наплутала, сова!

Затям своєю головою —

зими в природі не бува!

Сова сміялась: — Волохатий,

не дивно чути це мені:

ти восени як ляжеш спати,

то встанеш тільки навесні.

Петро Ребро

Прочитайте фрази, які можуть спровокувати сварку.

604. Прочитайте окремі фрази з діалогів. Які з них спроможні призвести до сварки?

Я наполегливий. Вона незграбна. Ти затятий. Він упертий, як вісюк. Він іде. Вона простує. Ти чимчикуєш. Вони плентаються. А той чвалає. Хтось бреде. А дехто чалапає.

А ось фрази, що допоможуть вирішити конфліктну ситуацію:

1. Зробімо перерву, усе обдумаємо, щоб прийняти правильне рішення.
2. Подумаємо разом, щоб спільно розв'язати проблему і зберегти наші стосунки.
3. Гаразд, я тебе розумію.
4. Допоможи мені краще зрозуміти тебе.
5. Здається, ми можемо цю проблему розв'язати, а могло ж бути гірше.
6. Як ти вважаєш, що я можу зробити, щоб поліпшити ситуацію?
7. Погляньмо на проблему інакше.
8. Пропоную обговорити проблему, коли ми обоє заспокоїмося.
9. Припинімо сваритися зараз.

Словом можна образити, завдати болю, зіпсувати стосунки:

Правило

Конфліктними вважають такі дії: прагнення вищості, вияв агресії, вияв егоїзму, приниження співрозмовника / співрозмовниці, підкреслення різниці між собою і ним / нею на свою користь, небажання визнавати свою неправоту, нав'язування своєї думки тощо.

Запиши діалог-суперечку (щонайменше 6 реплік), яка може відбуватися між двома учасниками/учасницями спілкування (за одним із зображень на вибір).

1

3

2

4

Як *перестати* сперечатись?

Зупинити суперечку

Якщо вас провокують на
спір, постарайтеся не
піддаватися.

Домашнє завдання:

1. Знайти 2-3 прислів'я чи приказок про конфлікти, та шляхи їх подолання.
2. Скласти пам'ятку (до 5 пунктів): «Правила запобігання конфліктів між друзями»
3. Високий рівень (10-12б.): підкреслити із пам'ятки у будь-якому реченні усі члени речення.

